

HIV JA MUUT SEKSITAUDIT MIESTEN VÄLISESSÄ SEKSISSÄ

Hiv ja muut seksitaudit miesten välisessä seksissä

• Hivin tartuntatavat	4
• Turvallinen seksi	4
• Anaalilyhdyntä	5
• Suuseksi	6
• Muut seksitavat	9
• Kondomit ja liukuvoiteet	12
• Parisuhde ja seksi	14
• PEP	15
• PrEP	16
• Seksitaudit	17
• Testaus	20
• CHECKPOINT-testauspalvelu	21
• Hiv-tartunta	22

*Kuvat: Mikko Rasila
Taitto: Janne Siironen
Paino: Trinket 2017*

Riskitöntä elämää ei ole olemassa, mutta on erilaisia tapoja vähentää riskejä merkittävästi. Sama pätee seksiinkin.

Miesten välisessä seksissä hiv-tartuntariskin voi minimoida käyttämällä anaaliyhdyntäessä kondomia liukuvoiteen kanssa ja välttämällä sperman saamista suuhun. Toisaalta hivin suhteen turvallinen seksi ei välttämättä ole turvallista muiden seksiteitse tarttuvien tautien suhteen.

Erilaisia valintoja tekemällä seksistä voi nauttia suhteellisen riskittömästi tai erittäin riskialttiisti. Jokaisen on itse tehtävä omat valintansa ja määriteltävä omat rajansa sen suhteen, minkälaisia ja minkä suuruisia riskejä on valmis ja halukas ottamaan.

Hiv- ja muiden seksitautien tartunnan mahdollisuus on kuitenkin tärkeää muistaa miesten välisessä seksissä. Suomessa on todettu, useimpien muiden maiden tapaan, hiv-tartuntoja homo- ja bimiesten keskuudessa suhteellisesti monikymmenkertaisesti enemmän kuin keskimäärin koko väestössä. Myös osa muista seksitaudeista, kuten kuppa, tippuri ja hepatiitit, ovat selvästi yleisempiä homo- ja bimiesten keskuudessa kuin koko väestössä keskimäärin. Monissa suomalaisten suosimissa matkailumaissa hiv- ja muut seksitaudit ovat huomattavasti yleisempiä kuin Suomessa. Seksitaudeilta suojautuminen onkin erityisen tärkeää muistaa matkalla ollessa.

Katso lisää: miestenkesken.fi

Hivin tartuntatavat

Miesten välisessä seksissä hiv-tartunta voi tapahtua siemennesteeseen, esiliukasteen tai veren välityksellä. Hi-virus voi tarttua, jos jotakin näistä eritteistä pääsee seksikumppanin limakalvoille.

Hiv ei tartu syljen, hien, kyynelien, virtsan tai ulosteiden välityksellä. Esiliukasteessa, eli kiihotustilassa ennen siemensyöksyä tulevassa eritteessä, hi-virusta on vähemmän kuin siemennesteessä, mutta esiliukasteenkin välityksellä voi saada hivin tai muita seksitauteja.

Turvallinen seksi

Turvallista miesten välistä seksiä on kaikki sellainen seksi, jossa siemennestettä, esiliukastetta tai verta ei pääse seksikumppanin limakalvolle.

Hiv-tartunnan suhteen on siis turvallista mm. suudella, nuolla, hyväillä toisen kehoa, tyydyttää kädellä toisen penistä ja työntää sormia kumppanin peräaukkoon. Myös suuseksi on turvallista, kun käytetään kondomia, ja samoin anaalihdyntä, kun käytetään kondomia ja liukuvoidetta.

On hyvä miettiä omaa turvaseksistrategiaansa, eli miten käytännössä huolehtii seksitaudeilta suojautumisesta ja niiden testaamisesta. Voi esimerkiksi päättää, että ei käytä kondomia suuseksissä, mutta pyrkii aina käyttämään anaalihdyntäessä kondomia liukuvoiteen kanssa. Seksitaudit voivat kuitenkin tarttua suojaamattomassa suuseksissä, joten turvaseksistrategiaan kannattaa sisällyttää seksitautien säännöllinen testaaminen – oireiden ilmaannuttua testeihin tulee hakeutua heti ja oireettomana teisteissä kannattaa käydä esim. puolen vuoden välein.

Anaaliyhdyntä

Seksitavoista suurin riski saada hiv-tartunta on suojaamattomassa anaaliyhdyntässä. Riski on suurempi kuin suojaamattomassa emätinyhdyntässä.

Molemmat osapuolet voivat saada hiv-tartunnan suojaamattomassa anaaliyhdyntässä. Riski on sekä peniksen vastaanottavalla (bottom) että sisäänäytyntävällä (top) osapuolella. Riski on suurempi vastaanottavalla osapuolella, erityisesti jos hän saa spermaa tai esiliukastetta peräsuoleensa.

Suojaamattomassa anaaliyhdyntässä voi tarttua myös muita seksitauteja. Ne tarttuvat helpommin kuin hiv. Toisaalta esimerkiksi hoitamaton klamydia, tippuri tai kuppa voi lisätä riskiä saada hiv-tartunta.

Kondomi käytettynä liukuvoiteen kanssa koko yhdyntän ajan suojaa tehokkaasti hiviltä ja muilta seksiteitse tarttuvilta taudeilta.

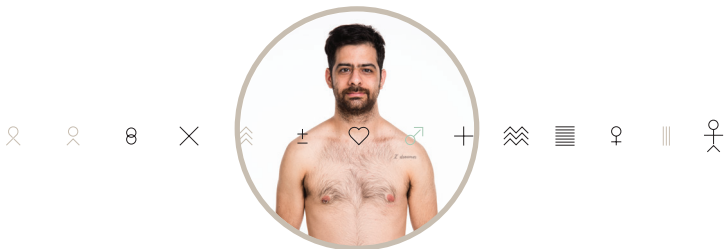
Lue lisää anaaliseksiä Anaaliseksi ABC -esitteestä miestenkesken.fi/anaaliseksi

Suuseksi

Hiv-tartunnan riski suuseksissä on huomattavasti pienempi kuin suojaamattomassa anaaliyhdyntässä. Riski on sillä osapuolella, joka imee tai nuolee penistä ja saa siemennestettä tai esiliukastetta suuhunsa. Hiv-riski suuseksissä liittyy lähinnä tilanteeseen, jossa kumppanin virustaso on erityisen korkea. Korkea virustaso liittyy usein tuoreeseen hiv-tartuntaan tai pitkälle edenneeseen hoitamattomaan hiv-tartuntaan.

Suuseksiin liittyvää hiv-riskiä voi oleellisesti pienentää välttämällä siemennesteen saamista suuhunsa. Monet muut seksitaudit tarttuvat suuseksissä kuitenkin selvästi helpommin kuin hiv ja voivat tarttua molemmille osapuolille. Mitä paremmassa kunnossa suun ja nielun limakalvot ovat, sitä pienempi on niiden välityksellä tapahtuvan hiv-tartunnan riski.

Ota huomioon suuseksissä

- Suuseksiin liittyvää hiv-tartuntariskiä voit oleellisesti vähentää sillä, ettet ota spermaa suuhusi.
- Hivin ja muiden seksitautien riskin suuseksissä voit poistaa käyttämällä kondomia.
- Jos et pidä kondomin mausta ja hajusta sellaisenaan, kokeile erilaisia makukondomeja.
- Mikäli sinulla on suojaamatonta suuseksiä, käy säännöllisesti hiv- ja muissa seksitautitesteissä.
- Suuseksissä ei tarvitse välttämättä ottaa terskaa suuhunsa: voi olla kiihottavaa pelkästään nuolla peniksen vartta ja kiveksiä. Tällöin hiv-tartunnan riskiä ei ole.

SUURIN RISKI

EI RISKIÄ

Muut seksitavat

Seksikumppanin peniksen tyydyttäminen kädellä tai kumppanin kehon hyväily eivät sisällä hivin tai muiden seksitautien tartuntariskiä.

Suutelu, mukaan lukien syvät kielisuudelmat eivät sisällä hivin tai muiden seksitautien riskiä lukuun ottamatta kuppaa, joka voi tarttua suutelun välityksellä, mikäli suussa on kuppaan liittyvä haavauma.

Sormen tai sormien työntäminen peräaukkoon ei sisällä hivin tai muiden seksitautien tartuntariskiä.

Peräaukon nuolemisessa eli rimmingissä ei ole hiv-tartunnan riskiä, jos suuhun ei nuollessa joudu verta. Peräaukon nuolemisessa on silti riskinä klamydian tai tippurin tarttuminen nieluun, myös tartunta suusta peräaukkoon on mahdollinen. Lisäksi esimerkiksi A-hepatiitti ja eräät suolistobakteerit tai -loiset voivat tarttua peräaukkoa nuollessa. Riskiä voi olennaisesti vähentää käyttämällä suun ja peräaukon välissä suojana esimerkiksi halkaistua kondomia. A- ja B-hepatiittiin on olemassa rokote. Miehet, joilla on seksiä miesten kanssa, voivat saada A- ja B-hepatiittirokotteen ilmaiseksi (sisältyy kansalliseen rokoteohjelmaan).

Seksileluilla tarkoitetaan esimerkiksi dildoja ja hieromasauvoja. Mitä pidempi ja leveämpi seksilelu on, sitä suurempi on riski, että se rikkoo peräsuolen limakalvoja. Jos samoja seksileluja käyttää useampi kuin yksi ihminen, hivin ja muiden seksitautien tarttumisen voi estää laittamalla seksilelujen päälle uuden kondomin aina käyttäjän vaihtuessa tai pesemällä ne lämpimällä saippuavedellä kun käyttäjiä on useampia.

SM-seksiin, esim. ruumiilliseen kuritukseen, sidontaan, läimäytelyyn tai roolileikkeihin ei liity tartunnan vaaraa, ellei limakalvolle tai haavoihin pääse verta, esiliukastetta tai siemennestettä.

Virtsaamisessa ja ulostamisessa iholle tai limakalvoille ei ole hiv-riskiä, jos iholla tai limakalvoilla ei ole haavoja eikä eritteissä ole verta. Jos iho on rikki, ulosteesta on riski saada bakteeritulehdus.

Nyrkkinainnissa eli käden työntämisessä peräaukkoon ei ole hiv-riskiä ellei kädessä ole verta tai siemennestettä. Nyrkkinainnissa eli fistauksessa voi tarttua esim. kuppa tai hepatiitti C. Nyrkkinainnissa on hyvä käyttää suojakäsineitä ja runsaasti liukuvoidetta. Mikäli fistattavia partnereita on useita samanaikaisesti, tulee suojakäsine vaihtaa partnerin vaihtuessa. Suojaamaton yhdyntä nyrkkinainnin jälkeen on erityisen riskialtista hiv-tartunnalle, koska nyrkki on voinut aiheuttaa haavoja ja repeytymiä peräsuolen limakalvoille. Mikäli nyrkkinainnin yhteydessä tapahtuu myös yhdyntää, on myös nyrkkinainnissa käytettävä vesiliukoista tai silikonipohjaista liukuvoidetta sillä öljypohjainen liukasteaine haurastuttaa kondomia.

Kondomit ja liukuvoiteet

Suomen markkinoilla on laaja valikoima erimuotoisia, -kokoisia, -paksuisia, -värisiä, -makuisia ja -hajuisia kondomeja. Myös kuumiallergisille sopivia polyuretaanista valmistettuja kondomeja on saatavilla tai esim. kondomeja, joiden sisäpinnalle laitetun puudutteen avulla voidaan viivyttää herkkää siemensyöksyä.

Jos olet käyttänyt vain jotakin tiettyä kondomimerkkiä ja saanut siitä huonoja kokemuksia, siitä ei kannata vetää johdopäätöksiä kaikista kondomeista ja kondomin käytön epä-mukavuudesta. Kokeilemalla voit löytää itsellesi parhaiten sopivan ja sinusta parhaimmalta tuntuvan kondomimerkin.

Voit käyttää anaaliyhdyntäessä mitä tahansa laatutarkastettua kondomia. Sellaisen tunnistat pakkauksessa olevasta CE-merkinnästä, joka kertoo, että kondomi täyttää Euroopan unionin standardissa asetetut kriteerit. Suuseksiin löytyy monia eri tavalla maustettuja kondomeja, jotka voivat tuntua miellyttävämiltä kuin maustamattomat kondomit.

Anaaliyhdyntäessä tulee aina käyttää runsaasti vesiliukoista tai silikonipohjaista **liukuvoidetta**. Liukuvoiteen oikea ja riittävä käyttö vähentää kitkaa yhdynnässä ja pienentää näin merkittävästi kondomin hajoamisen tai poisluiskahtamisen riskiä, ehkäisee haavaumien syntyä ja lisää yhdynnän nautinnollisuutta.

Vesiliukoiset liukuvoiteet ovat yleisempiä kuin silikonipohjaiset. Liukuvoiteita voi ostaa mm. apteekeista, seksitarvikeliikkeistä ja monista päivittäistavaraliikkeistä/tavarataloista, silikonipohjaisia lähinnä seksitarvikeliikkeistä. Kondomeja ja liukuvoiteita voi myös tilata netistä sekä kotimaisilta että ulkomaisilta sivustoilta. Liukuvoiteita voi ostaa tuubeissa, pulloissa ja kertakäyttöpakkauksissa.

Vesiliukoinen liukuvoide on helppo pestä pois käytön jälkeen eikä se tahraa. Sillä on kuitenkin taipumus kuivua, joten varsinkin pidempään kestävässä yhdynnässä sitä voi olla hyvä lisätä välillä.

Silikonipohjaista liukuvoidetta riittää pienempi määrä ja se kestää pidempään, sillä se ei kuivu samalla tavalla kuin vesiliukoinen. Vesiliukoista ja silikonipohjaista liukuvoidetta voi käyttää myös yhdessä. Saatavilla on myös vesiliukoisien ja silikonipohjaisen liukuvoiteen yhdistelmä, jota kutsutaan hybridiliukuvoiteeksi. Jotkut liukuvoiteet voivat aiheuttaa herkkäihoisille ärsytysoireita. Tällöin kannattaa kokeilla toista liukuvoidemerkkiä.

Anaaliyhdyntäessä ei kannata kondomin kanssa käyttää öljypohjaista liukasteainetta, kuten käsi- tai kosteusvoidetta tai mitään öljyjä, sillä ne haurastuttavat nopeasti kondomin.

Parisuhde ja seksi

Monet parisuhteessa olevat miehet eivät käytä keskenään anaaliyhdyntäessä kondomia. Jos kummallakaan ei ole seksitauteja tai jos hiv-positiivinen kumppani on toimivalla hiv-lääkityksellä, eikä suojaamatonta seksiä ole parisuhteen ulkopuolella, ei tartuntariskiä ole.

Tartuntariski voi syntyä, jos seksiä on myös parisuhteen ulkopuolella. Jos silloin ei käytetä kondomia, hiv- tai muut seksitaudit voivat tarttua puolisoon. Hiv voi tarttua myös parisuhteen osapuolelta toiselle, jos parisuhdetta ennen on ollut suojaamatonta seksiä eikä hiv-testissä ole käyty oikea-aikaisesti viimeisimmän suojaamattoman seksikontaktin jälkeen.

Vaikka parisuhteen ulkopuolisesta seksistä saattaa olla vaikea puhua, on hyvä sopia mahdollisimman selkeistä säännöistä. On

hyvä tehdä sopimus siitä, saako seksiä muiden kanssa olla, ja jos saa niin miten seksitaudeilta suojaudutaan. On myös hyvä sopia, miten toimitaan, jos sopimusta rikotaan.

Hiv-positiivinen ja hiv-negatiivinen voivat hyvin elää keskenään parisuhteessa, seksisuhteessa tai harjoittaa satunnaista seksiä. Mikäli hiv-positiivisen on hiv-lääkityksellä ja lääkitys toimii hyvin eli virusmäärä veressä ja muissa eritteissä on hyvin alhainen (ns. mittaamattomalla tasolla), ei suojaamattomassakaan seksissä ole hiv-tartunnan riskiä. Seksissä suojautumisen tarve kannattaa kuitenkin ottaa puheeksi hoitavan lääkärin vastaanotolla, jonne voi halutessa mennä myös kumppanin kanssa. Muiden seksitautien tarttumiselta suojautumisen suhteen sekä hiv-positiiviset että hiv-negatiiviset noudattavat samoja suojautumiskeinoja.

Jos kondomin käyttö parisuhteessa tuntuu hyvältä, sitä kannattaa jatkaa. Mikäli kondomin käytöstä halutaan luopua, kannattaa ensin testeillä varmistaa, ettei kummallakaan ole seksitauteja.

PEP

Mikäli on altistunut hi-virukselle (suojaamaton anaaliyhdyntä tai kondomi rikkoutuu anaaliyhdyntänsä) hiv-positiivisen partnerin kanssa, joka ei ole hiv-lääkityksellä, tai partnerin kanssa, jonka hiv-status ei ole tiedossa, voidaan hi-viruksen tarttuminen ehkäistä (PEP=Post Exposure Prophylaxis). Lääkityksen saamiseksi tulee ottaa yhteyttä alueen päivystävään infektio- tai sisätautien erikoislääkəriin välittömästi virukselle altistumisen jälkeen. Estolääkitys tulee aloittaa 72 tunnin kuluessa mahdollisesta tartunnasta. Lääkäri arvioi tapauskohtaisesti jälkiehkäisy-lääkityksen tarpeellisuuden.

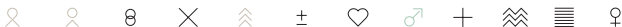
PrEP

PrEP (pre-exposure prophylaxis) on ennen mahdollista altistumista hi-virukselle otettava ennaltaehkäisevä lääke, jonka tarkoituksena on estää hivin tarttuminen. PrEPin käyttöä suositellaan (WHO) niille, joilla ei ole hiv-tartuntaa, mutta joilla on huomattava riski saada hiv-tartunta. Miesten välisen seksin osalta tämä koskee henkilöitä, jotka ovat hiv-negatiivisia ja joilla on suojaamatonta anaaliyhdyntää useiden partnereiden kanssa.

PrEP lääkitystä ei tarvitse jos partneri on hiv-positiivinen ja toimivalla hiv-lääkityksellä (virukset mittaamattomissa). Lääkityksellä oleva hiv-positiivinen ei tartuta hi-virusta eteenpäin edes suojaamattomassa seksissä.

PrEP on käytössä riskiryhmillä jo useissa maissa. Suomessa ollaan tekemässä kansallista ohjetta PrEPin käyttöön, joka valmistunee vuoden 2018 aikana. Tällä hetkellä PrEPin saantia Suomessa hankaloittaa alkuperäislääkkeen kallis hinta ja rinnakkaislääkkeiden hankala saatavuus. Myös lääkäreiden vähäinen tietämys PrEPistä ja virallisen ohjeistuksen puuttuminen vaikuttavat PrEPin saatavuuteen.

Lisätietoja PrEPistä: miestenkesken.fi/prep

Seksitaudit

Seksitaudeiksi kutsutaan erilaisten bakteerien, virusten ja loisten aiheuttamia infektioita, jotka leviävät seksin välityksellä. Seksitautitartunnan voi saada kumpikin osapuoli niin suuseksissä kuin anaalisyhdynnässäkin. Kondomi oikein käytettynä suojaa hyvin kaikilta muilta seksiteitse tarttuvilta taudeilta paitsi satiaisilta ja syyhyiltä.

Seksitaudit voivat olla oireettomia ja tarttua hoitamattomina partneriin oireettominakin. Ne voivat hoitamattomina aiheuttaa erilaisia jälkiseuraamuksia, kuten nivelvaivoja, neurologisia oireita tai lapsettomuutta. Kannattaa myös ottaa huomioon, että esimerkiksi hoitamaton klamydia, tippuri tai kuppa lisää riskiä saada hiv-tartunta. Seksitautien osalta on tärkeää varmistaa, että myös kumppani saa tarvittaessa asianmukaisen hoidon.

Mikä tauti?	Hiv	Herpes	Hepatiitit A, B, C	Kondylooma	Kuppa	Tippuri	Klamydia	Satiaiset ja syyhy
Miten tarttuu ja oireet?	<p>Suojaamattomassa anaaliyhdyntässä molemmille osapuolille. Suu-seksissä, jos saa esiliukastetta tai siemennestettä suuhun.</p> <p>Osalle tartunnan saaneista flunssan kaltaisia ensioireita 1-6 viikon kuluttua tartunnasta.</p> <p>Pelkistä oireista ei voi päätellä tartuntaa!</p>	<p>Tarttuu etenkin rakkula- ja haavavaiheessa suojaamattomassa suu- tai anaaliseksi.</p> <p>Osa herpesen kantajista on täysin oireettomia.</p>	<p>Hepatiitti A: Peräaukon nuoleminen, sormi-peräaukko-suu-kontakti.</p> <p>Hepatiitti B: Suojaamaton suu- tai anaaliseksi.</p> <p>Hepatiitti C: Suojaamaton anaaliseksi ja nyrkkinainti, jossa limakalvot rikkoutuvat ja tapahtuu verenvuotoa.</p> <p>Oireet yksilöllisiä. Kuume, väsymys, keltaisuus, vatsavaivat, pahoinvointi, oksentelu.</p>	<p>Tarttuu iho- ja limakalvoketoksessa.</p> <p>Oireina ihonväriset syylät sukuelimissä tai peräaukossa.</p>	<p>Suojaamaton suu- tai anaaliseksi, Peräaukkoa nuoleamalla ja sormeilemalla, nyrkkinainnissa ja joskus suudeltaessa, jos kuppahaavauma suussa.</p> <p>Ensioireina haavauma, 2-3 kk kuluttua ihottumaa, kuumelua tai muita oireita. Tämän jälkeen usein oireeton.</p>	<p>Tarttuu suojaamattomassa suu- tai anaaliseksi tai peräaukkoa nuoleamalla.</p> <p>Oireina 3-5 vrk kuluttua kirvelä virtsatessa, kellanvihreää vuotoa virtsaputkesta. Nielessä ja peräsuolella usein oireeton.</p>	<p>Tarttuu suojaamattomassa suu- tai anaaliseksi, peräaukkoa nuoleamalla tai sormien kautta esim. peräaukosta silmään.</p> <p>Oireita virtsaputkessa, joskus peräsuolella ja nielussa.</p>	<p>Tarttuvat ihokontaktissa seksin aikana tai tartunnan saaneen henkilön käyttämistä lakanoista, pyyhkeistä tai vaatteista.</p> <p>Satiaiset esiintyvät yleensä sukuelinten ihokarvoissa, syyhy yleisimmin iholla. Oireena kutina.</p>
Milloin testiin ja miten todetaan?	<p>1-3 kk kuluttua riskitilanteesta.</p> <p>Verikoe</p>	<p>Oireiden perusteella.</p> <p>Viruksen osoitus herpesrakkuloista tai -haavoista.</p>	<p>n. 3-4 (-6) kk:n kuluttua riskitilanteesta tai oireiden perusteella.</p> <p>Verikoe</p>	<p>Oireiden perusteella.</p> <p>Kondyloomien tunnistaminen.</p>	<p>n. 4-6 viikkoa riskitilanteesta tai oireiden perusteella.</p> <p>Verikoe</p>	<p>n. 1-2 viikkoa riskitilanteesta.</p> <p>Virtsan- tai tikkunäyte limakalvoilta.</p>	<p>n. 1-2 viikkoa riskitilanteesta.</p> <p>Virtsan- tai tikkunäyte limakalvoilta.</p>	<p>Toteamalla syyhyypunkki tai satiainen.</p>
Mikä aiheuttaa ja miten hoidetaan?	<p>Viruksen aiheuttama.</p> <p>Ei parantavaa hoitoa. Tehokas lääkehoito, jonka avulla sairauden eteneminen voidaan pysäyttää. Aikaisin todettu tartunta antaa parhaimman hoitutuloksen.</p>	<p>Viruksen aiheuttama.</p> <p>Ei parantavaa hoitoa. Oireita voidaan helpottaa ja niiden kestoa lyhentää viruslääkkeillä.</p>	<p>Viruksen aiheuttama. Hepatiitti A:han ja B:hen on olemassa rokote, C:hen ei ole rokotetta.</p> <p>A paranee sen sairastamalla, B:stä suurin osa paranee, osa jää viruksen kantajiksi. C:stä suurin osa jää kantajiksi. Hep. B:n taudin etenemistä voidaan tehokkaasti jarruttaa ja hep. C voidaan pysyvästi parantaa lääkehoidolla.</p>	<p>Viruksen aiheuttama.</p> <p>Hoidetaan tarvittaessa penslauksella, jäädyttämällä tai laserhoidolla.</p>	<p>Bakteerin aiheuttama.</p> <p>Hoidetaan antibioottipitoksilla.</p>	<p>Bakteerin aiheuttama.</p> <p>Hoidetaan yleensä kerta-annoksella antibioottia.</p>	<p>Bakteerin aiheuttama.</p> <p>Hoidetaan joko kerta-annoksella tai antibioottiliuoksilla.</p>	<p>Täin ja punkin aiheuttamat.</p> <p>Hoidetaan apteekissa (ilman reseptiä) myytävillä voiteilla ja liuoksilla.</p>

Testaus

Hiv-testissä etsitään hi-viruksen vasta-aineita. Suuri osa tartunnoista on todettavissa jo 4 viikon kuluttua tartuntatilanteesta ja testi on luotettava 8 viikon kuluttua tartuntatilanteesta. Hiv-testissä löydetty hi-viruksen vasta-aineet kertovat siitä, että elimistössä on hi-virusta. Positiivinen testitulos tarkoittaa, että henkilöllä on hiv-tartunta, ja negatiivinen tulos, ettei tartuntaa ole todettu.

Jos hiv-tartunta todetaan melko pian sen saamisen jälkeen ja henkilö pääsee asianmukaisen seurannan ja hoidon piiriin, hoitotuloste on parempi. Tämän vuoksi testiin hakeutumista ei kannata turhaan viivyttää.

Hiv-testissä voit käydä mm. terveysasemalla, sukupuolitautilien poliklinikalla tai yksityisellä lääkäriasemalla. Hivpointissa (Helsinki, Tampere ja Oulu) otettavat hiv-vasta-ainetestit ovat nimettömiä ja maksuttomia. Testin voit varata valtakunnallisesta numerosta 020 7465 705. Hivpointissa käytössä olevasta pikatestistä vastauksen saa testissä käymisen yhteydessä. Myös SPR:n Pluspisteistä (Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Seinäjoki ja Turku) saa hiv-testin nimettömästi ja maksuttomasti.

Hivin ohella muita seksitauteja testataan esim. sukupuolitautilien poliklinikalla, terveysasemalla, työ- tai opiskelijaterveydenhuollossa tai yksityisillä lääkäriasemilla.

Useimpien seksitautien testeihin voi hakeutua aikaisintaan viikon kuluttua riskitilanteesta, ks. tarkemmin taulukko seksitaudeista sivut 18-19. Seksitautien testaus, hoito ja lääkkeet ovat maksuttomia julkisessa terveydenhuollossa (lukuun ottamatta herpesen ja kondylooman hoitoa ja lääkkeitä).

Hiv-, kuppa- ja hepatiitit diagnosoidaan verestä. Klamydia ja tip-puri voidaan testata virtsasta, peräaukosta tai nielusta seksitavan mukaan. Herpes ja kondylooma diagnosoidaan oireiden perusteella. **Testissä käydessä on tärkeää kertoa millaista seksiä on ollut, jotta testit otetaan oikein.**

CHECKPOINT -testauspalvelu

Miehillä, joilla on seksiä miesten kanssa, on mahdollisuus käydä hiv-testissä myös ilman ajanvarausta Helsingissä, Tampereella ja Oulussa. Helsingissä testaus järjestetään joka torstai klo 14–18 (lukuun ottamatta arkipyhiä ja yleisiä loma-aikoja). Tampereella ja Oulussa testaus järjestetään kerran kuussa. Katso tarkat ajat ja paikat: miestenkesken.fi/checkpoint. Käytössä on testi, joka antaa luotettavan tuloksen 60 sekunnissa. Testauksen yhteydessä käytävälle keskustelulle on kuitenkin hyvä varata aikaa noin 15 minuuttia. Checkpointissa on pilotoitu myös muiden seksitautien testausta ja tämä testaus pyritään vakiinnuttamaan tulevina vuosina. Lue lisää: miestenkesken.fi/klinikka

CHECKPOINT EXPRESS –toiminta on hiv-testauksen järjestämistä ja neuvontaa seksitaudeista homo- ja bimiesten tapaamispaikkojen ja tapahtumien yhteydessä. Testaus tapahtuu matkailuautossa tai homoravintoloiden, -saunojen tai muiden paikkojen järjestämissä tiloissa Helsingissä ja myös muualla Suomessa. Testausajat ja paikat löydät: miestenkesken.fi/checkpoint

Hiv-tartunta

Hiv on krooninen sairaus, ja toistaiseksi hi-virusta ei voida kokonaan poistaa ihmisen elimistöstä. Nykyiset hivin hoidossa käytetyt lääkkeet ovat kuitenkin erittäin tehokkaita ja estävät taudin etenemisen. Niiden avulla tartunnan saanut voi elää täysipainoista elämää. Hiv-tartunta vaatii nykytiedon mukaan elinikäisen lääkehoidon, johon sitoutuminen on ensiarvoisen tärkeää. Lääkehoito on helpoimmillaan yksi tabletti kerran vuorokaudessa. Toimiva hiv-lääkitys laskee hi-virusten määrää tehokkaasti ja näin hivin tarttuvuus seksikontaktissa häviää. Hiv-tartunnan seurantaan kuuluvat mm. noin puolen vuoden välein tapahtuvat laboratoriotestit sekä lääkärin- ja sairaanhoitajan vastaanotto infektiotautienpoliklinikalla.

Hiv-tartunnan kanssa elämiseen saa neuvoja ja tukea mm. Hivpointista (hivpoint.fi) ja Positiiviset ry:stä, joka on hiv-tartunnan saaneiden ja heidän läheistensä vertaistuki- ja edunvalvontajärjestö (positiiviset.fi).

MINIMOI RISKIT

1. Käytä anaalivyönnässä kondomia ja liukuvoidetta. Liukuvoiteen tulee olla vesiliukoista tai silikonipohjaista.
2. Vältä sperman ja esiliukasteen saamista suuhusi.

miestenkesken.fi

Hivpointin neuvonta ja ajanvaraus hiv-testiin 0207 465 705 (ma - to 10.00 - 15.30)

Muita esitteitä:

Anaaliseksi ABC – tietoa anaaliseksi nautinnollisuudesta ja turvallisuudesta

Seksi ja trans – opas seksistä transihmisille ja heille joilla on seksiä transihmisten kanssa.

